

Wytyczne eksploatacji i budowy rusztowań

Komórka nadzorująca:	Dział Bezpieczeństwa Pracy i Ochrony Zdrowia (MB)
Przedmiot wprowadzonych zmian:	Aktualizacja całego dokumentu, rozszerzenie o wytyczne prawne i problematyczne zagadnienia związane z przeglądami, które pojawiły się podczas dotychczasowej eksploatacji i budowy rusztowań. Zmiany w definicjach. Aktualizacja Tablicy informacyjnej rusztowania.
Dokument wchodzi w życie z dniem	08.07.2021 r.
Dokument udostępniony w portalu Wymagania Grupy Kapitałowej LOTOS dla kontrahentów.	

Opracował: M. Kielczyńska

Sprawdził: N. Nijak

Zatwierdził: P. Walczak

1. CEL

Celem instrukcji jest określenie minimalnych wymagań, jakie należy spełnić, aby zapewnić bezpieczne warunki pracy podczas eksploatacji, montażu/przebudowy, demontażu rusztowań.

2. ZAKRES STOSOWANIA

Treść niniejszej instrukcji jest uzupełnieniem obowiązujących przepisów krajowych – rozporządzeń wymienionych w pkt 3 oraz norm branżowych/technicznych.

Instrukcja odnosi się do wszystkich rodzajów prac wymagających eksploatacji rusztowań. Instrukcja ma zastosowanie do prac wykonywanych na terenie:

- a) Grupy LOTOS S.A. w Gdańsku – tj. przy ul. Elbląskiej 135 oraz na terenie ujęcia wody w Przejazdowie, obiektów przy ul. Benzynowej, oraz obiektów zlokalizowanych w Porcie Północnym,
- b) spółek zależnych zlokalizowanych na terenie GL S.A. w Gdańsku, przy ul. Elbląskiej 135, tj. LOTOS Asphalt Sp. z o.o., LOTOS Lab Sp. z o.o., LOTOS Ochrona Sp. z o.o., LOTOS Oil Sp. z o.o., LOTOS Paliwa Sp. z o.o., LOTOS Serwis Sp. z o.o., LOTOS Straż Sp. z o.o.

3. DOKUMENTY ZWIĄZANE

Procedura nr GKL.48.01.00.00 Wykonywanie prac w oparciu o pisemne zezwolenia
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. nr 47 poz. 401)

Nr	GKL.48.01.04.00	
Data	23.06.2021	Nr wyd. 1

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (tj. Dz. U. 2018 nr 583, z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tj. Dz. U. 2003 nr 169 poz. 1650, z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. z 2002 r. nr 191 poz. 1596, ze zmianami)

4. DEFINICJE

Obiekt	budynek, budowla bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych.
Rusztowanie	tymczasowa konstrukcja budowlana, z której mogą być wykonywane prace na wysokości, służąca do utrzymywania osób, materiałów i sprzętu niezbędnych do wykonania tych prac.
Strefa niebezpieczna	teren wokół miejsca eksploatacji, montażu, demontażu oraz przebudowy rusztowania, na którym występuje zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi związane z wykonywanymi pracami.
Dopuszczalne obciążenie	największe dopuszczalne obciążenie robocze pomostu rusztowania podczas wykonywania normalnej pracy.
Gospodarz	pracownik wyznaczony przez GL S.A. lub pracownik wyznaczony przez dzierżawcę (dotyczy spółek zależnych), odpowiedzialny za utrzymanie właściwego stanu powierzonych obiektów/terenów.
Prowadzący zmianę	osoba odpowiedzialna w danym momencie za instalację lub obiekt, sprawująca dozór nad ruchem urządzeń lub instalacji elektroenergetycznych, przy których będzie wykonywana praca; np. Mistrz, Koordynator, Aparatowy procesu.
Wykonawca rusztowania	firma montująca, demontująca i przebudowująca rusztowanie na podstawie <i>Pisemnego zezwolenia na pracę</i> (zgodnie z procedurą GKL.48.01.00.00) lub instrukcji wykonywania prac typowych, której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje.
Użytkownik rusztowania	każda osoba korzystająca z rusztowania.

Zlecający	osoba, która składa zapotrzebowanie na rusztowanie do Zamawiającego.
Zamawiający	osoba odpowiedzialna za zlecenie wykonania rusztowania z GL S.A./spółki zależnej/firmy kontrahenta.
Odbierający	osoba posiadająca uprawnienia do odbioru rusztowań.
Przegląd codzienny	przegląd dokonywany przez przedstawiciela wykonawcy rusztowania lub osobę odpowiedzialną za wykonanie pracy lub osobę, która ma zamiar skorzystać z rusztowania. Obowiązuje 24h od momentu dokonania wpisu w Tablicy informacyjnej.
Przegląd dekadowy	przegląd wykonywany co 10 dni przez pracownika, wyznaczonego przez wykonawcę rusztowania. W przypadku, gdy 10 dzień przypada w dzień wolny od pracy dla wykonawcy rusztowania, przegląd należy wykonać szybciej, w ostatni roboczy dzień, kiedy wykonawca rusztowania pracuje.

5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Za realizację postanowień niniejszej instrukcji odpowiadają:

Gospodarz obiektu

Kierownik budowy

Odbierający

Prowadzący zmianę

Wykonawca rusztowania

Zamawiający

Użytkownik rusztowania - każda osoba korzystająca z rusztowania

6. OPIS POSTĘPOWANIA

6.1 Informacje ogólne

6.1.1 Do pracy na rusztowaniu może przystąpić pracownik:

- posiadający aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na wysokości powyżej 3m,
- zapoznany z niniejszą instrukcją,
- wyposażony oraz stosujący wymagane na terenie GL S.A. środki ochrony indywidualnej (wskazane na Tablicy bezpieczeństwa BHP), a także dodatkowe, adekwatne do występujących zagrożeń.

6.1.2 **Każda osoba korzystająca z rusztowania** zobowiązana jest przed wejściem sprawdzić czy na rusztowaniu znajduje się *Tablica informacyjna* (zgodna z formularzem nr 1, o którym mowa w pkt 6.3.7.5) oraz ocenić wizualnie, między innymi czy:

- rusztowanie nie doznało uszkodzeń lub odkształceń,

- stan powierzchni roboczych i komunikacyjnych pomostów rusztowań jest właściwy (czystość pomostów, w warunkach zimowych – zabezpieczenie przeciwpoślizgowe pomostów),
- stan posadowienia rusztowania (np. czy stopy nie są zapadnięte, czy grunt nie jest podmyty, itp.),
- zabezpieczenia pomostów rusztowania są kompletne (poręcze, barierki, krawężniki, stan pomostów, zabezpieczenie otworów i ciągów komunikacyjnych),
- rusztowanie jest prawidłowo zakotwione,
- przewody elektryczne są dobrze izolowane i nie stykają się z konstrukcją rusztowania,
- rusztowanie zostało uziemione,
- nie zaszły zjawiska mające ujemny wpływ na bezpieczeństwo rusztowania.

KORZYSTANIE / WEJŚCIE NA RUSZTOWANIE, JEST MOŻLIWE, GDY PRZY JEGO WEJŚCIU ZNAJDUJE SIĘ TABLICA INFORMACYJNA, A NA NIEJ WIDNIEJĄ WPISY Z:

- PRZEGLĄDU DZIENNEGO
- PRZEGLĄDU DEKADOWEGO

ORAZ GDY NIE ZAOBSERWOWANO NIEZGODNOŚCI DOT. STANU RUSZTOWANIA.

6.1.3 Niedopuszczalne jest użytkowanie rusztowania:

- niesprawdzonego i nieposiadającego odbioru technicznego,
- w czasie burzy,
- podczas opadów deszczu lub śniegu,
- gdy występuje gołoledź,
- w czasie gęstej mgły,
- podczas wiatrów powyżej 10m/s,
- jeżeli o zmroku nie zapewniono oświetlenia pozwalającego na dobrą widoczność,
- z uszkodzonymi elementami oraz elementami niewchodzącymi w skład danego systemu rusztowań,
- niezgodnie z przeznaczeniem.

6.1.4 Czyny zabronione podczas korzystania z rusztowań:

- wchodzenie na rusztowanie bez ważnego odbioru technicznego, przeglądu dekadowego i dziennego (a także doraźnego – jeśli wystąpiły warunki wymuszające taki przegląd);
- używania różnych przedmiotów nieprzeznaczonych do podwyższania poziomu, na podeście rusztowania;
- opieranie o rusztowanie i kotwienie do nich ciężkich przedmiotów, o ile Instrukcja eksploatacji/Projekt rusztowania nie przewiduje inaczej;
- przekraczania dopuszczalnego obciążenia roboczego pomostu;

Nr	GKL.48.01.04.00	
Data	23.06.2021	Nr wyd. 1

- obciążania konstrukcji rusztowania maszynami wywołującymi drgania bez przewidzianych amortyzatorów;
- samowolny demontaż elementów i przebudowa rusztowania;
- zeskakiwanie z pomostów i komunikacja inna jak przy pomocy schodów lub drabin;
- składowanie złomu i odpadów produkcyjnych;
- pozostawianie narzędzi i innych przedmiotów;
- wychylanie się poza obrys rusztowania bez stosowania dodatkowych środków ochrony indywidualnej m.in. szelek bezpieczeństwa z amortyzatorem i dwoma linkami bezpieczeństwa lub urządzeniem samohamownym; paska podbródkowego przy hełmie ochronnym;
- stosowanie niebezpiecznych metod pracy, stwarzających zagrożenie dla siebie i współpracowników.

6.1.5 Podczas parowania instalacji korzystanie z rusztowań jest dopuszczalne.

6.1.6 Sposób postępowania z materiałami/narzędziami składowanymi na rusztowaniach i elementami rusztowania

6.1.6.1 Nie wolno gromadzić elementów rusztowań na pomostach:

- w ilości przekraczającej dopuszczalne obciążenie pomostów, konstrukcji;
- w sposób zagrażający osobom pracującym poniżej;
- w sposób utrudniający komunikację.

6.1.6.2 Materiały składowane na pomoście powinny być tak ułożone i zabezpieczone, aby nie powodowały zagrożenia osób pracujących poniżej. Pozostawianie materiałów, narzędzi na pomostach rusztowania po zakończeniu pracy jest niedopuszczalne.

6.1.6.3 Składowane i transportowane na rusztowaniach przedmioty, narzędzia, drobne elementy powinny znajdować się w specjalnie przeznaczonych do tego pojemnikach lub torbach. Jeśli jest możliwe powinny być związane i ułożone w sposób uniemożliwiający ich przewrócenie się, lub wypadnięcie któregoś z elementów z wysokości.

6.1.6.4 Urządzenia pomocnicze służące do podnoszenia elementów rusztowań takie jak: zawiesia, wielokrążki, szakle, bloczki itp. muszą być w stanie technicznym umożliwiającym ich bezpieczną eksploatację, zgodną z przeznaczeniem, a ponadto muszą posiadać atesty dopuszczające je do eksploatacji i podane DOR (dopuszczalne obciążenie robocze).

6.1.6.5 Zakazane jest podawanie wszelkich przedmiotów poprzez ich rzucanie zarówno w górę jak i w dół, czy też pomiędzy poszczególnymi pracownikami, a także zrzucania elementów rusztowań podczas rozbiórki.

6.1.6.6 Jeśli materiał rusztowaniowy jest nieużywany należy go niezwłocznie usunąć z terenu danego zakładu produkcyjnego, o ile gospodarz obiektu nie wyrazi zgody i nie wskaże miejsca na składowanie elementów rusztowania.

Nr	GKL.48.01.04.00	
Data	23.06.2021	Nr wyd. 1

6.1.6.7 Składowane i transportowane elementy rusztowania powinny znajdować się w specjalnie przeznaczonych do tego boksach, koszach, związanych i ułożone w sposób uniemożliwiający ich przewrócenie się, lub upadek któregoś z elementów z wysokości.

6.2 Zasady postępowania przy budowie rusztowań

6.2.1 Wszystkie rusztowania (ich elementy) stawiane na terenie GL S.A. muszą być trwale oznakowane nazwą firmy, do której należą, w celu umożliwienia identyfikacji właściciela rusztowania.

6.2.2 Montaż, demontaż lub przebudowę rusztowania mogą wykonywać jedynie pracownicy wykwalifikowani, posiadający:

- przeszkolenie w ww. zakresie dla danego rodzaju rusztowania i posiadający udokumentowane uprawnienia do budowy rusztowań wydane przez Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego (IMBIGS),
- aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na wysokości powyżej 3m, a także wymagane aktualne szkolenia z zakresu BHP,
- ukończone 18 lat,
- instruktaż stanowiskowy w dziedzinie BHP, dotyczący montażu, demontażu rusztowań.

6.2.3 Rusztowanie powinno posiadać certyfikat bezpieczeństwa, co oznacza, że dany rodzaj rusztowania został dopuszczony do stosowania w budownictwie po sprawdzeniu zgodności wymagań z przepisami wskazanymi w pkt 3. Zabronione jest używanie rusztowań tzw. „Warszawskich”.

6.2.4 **Pracownik** dokonujący montażu, demontażu, przebudowy rusztowania jest zobowiązany do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości. Ponadto musi być wyposażony oraz stosować wymagane na terenie GL S.A. środki ochrony indywidualnej, stosownie do zagrożeń występujących na jego stanowisku pracy.

6.2.5 **Wykonawca rusztowania** buduje rusztowanie w miejscu wskazanym przez zamawiającego po uzgodnieniu z gospodarzem obiektu i uzyskaniu pozwolenia na pracę lub na podstawie Instrukcji wykonywania prac typowych, zgodnie z procedurą GKL.48.01.00.00 oraz z zachowaniem zasad opisanych w pkt. 6.3.

6.2.6 Po zbudowaniu rusztowania **Wykonawca** sporządza *Protokół odbioru technicznego rusztowania zwany dalej Protokołem* (szczegółowo opisany w pkt. 6.3.7).

6.2.7 *Protokół* dostępny jest na każde żądanie osób z GL S.A. u **Wykonawcy** rusztowania do 3 miesięcy po jego demontażu.

6.2.8 Każdorazowa zmiana konstrukcyjna rusztowania wymaga ponownego odbioru technicznego.

6.2.9 Po zakończonej pracy **Zamawiający** zleca wykonawcy rusztowania potrzebę demontażu rusztowania. Demontaż powinien być dokonywany z zachowaniem zasad opisanych w pkt 6.3.8.

6.3 Montaż/przebudowa, odbiór i demontaż rusztowań – realizacja

6.3.1 Montaż/przebudowa, eksploatacja i demontaż rusztowań są zabronione:

- o zmroku i w nocy, jeżeli nie zapewniono oświetlenia (stałego lub przenośnego) dającego dobrą widoczność - w okresie ograniczonej widoczności lub w miejscach pozbawionych oświetlenia dziennego, teren wykonywania prac rusztowaniowych należy odpowiednio oświetlić,
- w czasie mgły (widoczność poniżej 30m), opadów deszczu i śniegu oraz gołedzi,
- podczas burzy i wiatru o szybkości przekraczającej 10 m/s.

6.3.2 Podczas montażu, demontażu lub przebudowy rusztowań występują strefy niebezpieczne. Szerokość strefy niebezpiecznej liczona od krawędzi rusztowania nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości rusztowania, nie mniej niż 6m.

6.3.3 **Wykonawca rusztowania** nie może dopuścić do strefy niebezpiecznej osób postronnych.

6.3.4 **Strefę niebezpieczną** – miejsce prac rusztowaniowych należy odpowiednio oznakować i ogrodzić (np. łańcuchem biało-czerwonym). Należy także umieścić tablice ostrzegawcze: „UWAGA! PRACE NA WYSOKOŚCI”, lub „UWAGA NIEBEZPIECZEŃSTWO – ZAGROŻENIE UPADKIEM MATERIAŁU Z WYSOKOŚCI” w widocznym miejscu przy ciągach komunikacyjnych.

6.3.5 Montaż/przebudowa rusztowania

6.3.5.1 Rusztowania powinny być wykonywane zgodnie z dokumentacją producenta albo projektem indywidualnym. Zabrania się stawiania rusztowań z wykorzystaniem elementów różnych typów/systemów rusztowań.

6.3.5.2 Rusztowania nietypowe, nieuwjęte w instrukcjach obsługi np. podwieszane, powinno być zbudowane zgodnie z indywidualnym projektem.

6.3.5.3 Montaż rusztowania należy rozpocząć po wcześniejszym usunięciu wszelkich zbędnych przedmiotów i materiałów z terenu, na którym ma zostać postawione rusztowanie.

6.3.6 Nie wolno sytuować rusztowania bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi pod napięciem lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż¹:

- 3m - dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1kV;
- 5m - dla linii o napięciu powyżej 1kV, lecz nieprzekraczającym 15kV;
- 10m - dla linii o napięciu powyżej 15kV, lecz nieprzekraczającym 30kV;
- 15m - dla linii o napięciu powyżej 30kV, lecz nieprzekraczającym 110kV;
- 30m - dla linii o napięciu powyżej 110kV.

¹ Podane wysokości nie są odległościami od rusztowania, ale od stanowiska pracy podczas jego montażu i demontażu, z uwzględnieniem możliwości noszenia przez pracowników na ramieniu długich elementów.

Nr	GKL.48.01.04.00	
Data	23.06.2021	Nr wyd. 1

Jeżeli warunki te nie są spełnione, przed rozpoczęciem robót linię należy wyłączyć spod napięcia.

6.3.6.1 Rusztowanie należy ustawić na podłożu stabilnym i wyprofilowanym ze spadkiem umożliwiającym odpływ wód opadowych.

6.3.6.2 Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach oraz w miejscach przejazdów i przejść dla pieszych, powinny posiadać daszki ochronne i osłonę z siatek ochronnych. Stosowanie siatek ochronnych nie zwalnia z obowiązku stosowania balustrad.

6.3.6.3 Rusztowania usytuowane w skrajni drogi należy oznakować światłami ostrzegawczymi (uruchamianymi w okresie utrudnionej widoczności), oznakować w ukośne pasy biało/czerwone lub żółto/czarne a na jezdni należy ustawić znak U-21 lub pacholek drogowy.

6.3.6.4 Rusztowania usytuowane nad drogą należy oznakować znakami informacyjnymi o ograniczonej wysokości przejazdu.

6.3.6.5 W przypadku uniemożliwienia lub utrudnienia przejazdu wozów bojowych LOTOS Straż (obniżenia przejazdu poniżej 4,2 m), **Wykonawca** rusztowania zobowiązany jest uzyskać *Zezwolenie na zamknięcie dróg* (zgodnie z procedurą GKL.48.01.00.00).

6.3.6.6 W sytuacji, kiedy rusztowanie ma być postawione w bezpośrednim sąsiedztwie tj. w odległości mniejszej jak 0,5m od rurociągów, aparatów lub innych urządzeń, których temperatura przekracza 200°C, konieczne jest stosowanie do budowy rusztowania wyłącznie elementów niepalnych. Zapis dotyczy przede wszystkim stosowanych drewnianych bortnic i desek służących do uzupełniania luk w podestach.

6.3.6.7 Niedozwolone jest umieszczanie otworów włazowych:

- pośrodku podestów roboczych bez stosowania zabezpieczeń przed upadkiem na niższy poziom,
- w jednej linii jeden nad drugim,
- bezpośrednio za stanowiskiem pracy,
- bezpośrednio przy różnicy w poziomach podestów.

6.3.6.8 Każdy element rusztowania należy przed użyciem sprawdzić wizualnie, czy nie posiada pęknięć lub innych uszkodzeń grożących wypadkiem.

6.3.6.9 Konstrukcja rusztowania nie powinna wystawać ponad najwyżej położoną linię kotew (jeśli są stosowane) więcej niż 3m, a pomost roboczy musi się znajdować nie wyżej niż 1,5m ponad tą linię.

6.3.6.10 Stosowanie trzeciej poręczy zlokalizowanej powyżej poręczy głównej jest obowiązkiem w sytuacji układania na pomostach roboczych dodatkowej warstwy z desek lub innych elementów, aby zapewnić minimum 1,0m wysokości od powierzchni pomostu do dodatkowej poręczy.

6.3.6.11 Prawidłowo zamontowane rusztowanie powinno spełniać, co najmniej poniższe wymagania.

ELEMENTY PRAWIDŁOWO ZAMONTOWANEGO RUSZTOWANIA

- Pomosty rusztowań muszą posiadać wytrzymałość i powierzchnię roboczą wystarczającą dla pracujących osób i składowanych w niezbędnej ilości narzędzi i materiałów.
- Każde rusztowanie powinno być uziemione.

Nr	GKL.48.01.04.00	
Data	23.06.2021	Nr wyd. 1

6.3.7 Odbiór rusztowania

6.3.7.1 Każde rusztowanie przed dopuszczeniem do eksploatacji musi zostać odebrane przez **Kierownika Budowy** lub **uprawnioną osobę**.

6.3.7.2 *Protokół* jest sporządzany i przechowywany przez **wykonawcę**. Zobowiązany jest on do jego okazania na każde żądanie Zamawiającego.

6.3.7.3 *Protokół* musi zawierać, co najmniej następujące informacje:

- numer *Protokołu*,
- wskazanie użytkowników rusztowania: zleceniodawca montażu, pracownicy GL S.A. oraz inni w zależności od potrzeb,
- wskazanie wykonawcy montażu rusztowania z podaniem imienia i nazwiska, numeru telefonu oraz numeru uprawnień,
- dane rusztowania: typ/rodzaj, dokładny opis miejsca montażu, dopuszczalna nośność pomostów i konstrukcji rusztowania, wartość oporności uziomu, przeznaczenie rusztowania, terminy kolejnych przeglądów rusztowania,
- datę odbioru rusztowania,
- planowaną datę demontażu rusztowania.

6.3.7.4 Zapisy *Protokołu* potwierdzają, że rusztowanie jest kompletne, zostało zmontowane zgodnie ze sztuką budowlaną, dokumentacją techniczno-eksploatacyjną i instrukcją montażu wydaną przez producenta lub projektem indywidualnym oraz wymogami prawa.

Wykonawca potwierdza, że rusztowanie nadaje się do eksploatacji i określa jej warunki w *Protokole*.

6.3.7.5 **Wykonawca** jest zobowiązany do sporządzenia i umieszczenia przy każdym wejściu na rusztowanie *Tablicy informacyjnej* (Formularza nr 1). *Tablicę informacyjną* należy wypełniać czytelnie.

6.3.7.6 Jeżeli nie można zbudować kompletnego rusztowania **Wykonawca** zobowiązany jest określić warunki użytkowania rusztowania – należy je wpisać w polu Uwagi *Tablicy informacyjnej* oraz w *Protokole*. W przypadku konieczności stosowania szelek bezpieczeństwa, należy pod przeglądami w *Tablicy informacyjnej* zaznaczyć „X”. Dodatkowo zaleca się również umieszczenie piktogramu informacyjnego przedstawionego poniżej. Oznakowanie zgodnie z Polską Normą powinno być zawieszone przy każdym wejściu na rusztowanie tj. przy każdej *Tablicy informacyjnej* lub jeśli nakaz nie dotyczy całego rusztowania – przed wejściem w strefę występowania zagrożenia.

6.3.7.7 Rusztowanie nienadające się do eksploatacji, powinno być w sposób wyraźny oznakowane przy każdym wejściu za pomocą tabliczki jednoznacznie informującej o zakazie wejścia na rusztowanie, o wymiarach minimalnych 30cmx21cm (format A4).

6.3.8 Demontaż rusztowania

6.3.8.1 Demontaż rusztowania może być dokonany po zakończeniu robót, usunięciu materiałów i narzędzi z pomostów roboczych.

6.3.8.2 Zrzucanie elementów demontowanych rusztowań jest zabronione. Elementy powinny być opuszczane w bezpieczny sposób.

6.4 Zasady eksploatacji rusztowania

6.4.1 Rusztowania muszą być sprawdzane w sposób udokumentowany (zapis w polu Przeglądy *Tablicy informacyjnej* – jeżeli jest użytkowane) oraz (o ile dotyczy) w *Protokole*).

6.4.2 Zakres czynności objętych sprawdzaniem określa instrukcja producenta, dokumentacja eksploatacyjna lub projekt indywidualny danego rusztowania. Rusztowania użytkowane na terenie GL S.A. wymagają następujących przeglądów:

Rodzaj przeglądu	Zakres przeglądu	Odpowiedzialny za przegląd
Codzienny	Sprawdzenie poprawności i kompletności konstrukcji, a także weryfikacja czy nie zaszły zmiany atmosferyczne wpływające na bezpieczne użytkowanie, w szczególności czy nie nastąpiło naruszenie posadowienia; przegląd codzienny ważny jest do 24h od jego przeprowadzenia.	Przedstawiciel wykonawcy rusztowania w dni robocze. Osoba wykonująca prace lub osoba kierująca pracami w dni wolne od pracy (o ile wykonywane są prace na rusztowaniu). Obowiązek udokumentowania dziennego przeglądu na Tablicy informacyjnej spoczywa na pierwszej osobie dokonującej przeglądu w danym dniu.

Dekadowy	<p>Sprawdzenie czy konstrukcja rusztowania nie uległa zmianom powodującym zagrożenie bezpieczeństwa eksploatacji rusztowania; w szczególności należy sprawdzić:</p> <ul style="list-style-type: none"> o posadowienie rusztowania i stan podłoża, o stabilność rusztowania, kotwienie (o ile jest stosowane), o kompletność konstrukcji, zabezpieczenie pomostów roboczych i komunikacyjnych, o uziemienie. 	Kierownik budowy lub wyznaczona przez niego osoba z uprawnieniami budowlanymi.
Doraźny	<p>Realizowane każdorazowo po:</p> <ul style="list-style-type: none"> o silnym wietrze (powyżej 10 m/s), o opadach atmosferycznych, o działaniu innych czynników, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonywanych prac, o po przerwach w użytkowaniu rusztowania dłuższych niż 10 dni, o okresowo nie rzadziej niż raz w miesiącu. 	Odbierający (kierownik budowy lub uprawniona osoba ze strony Wykonawcy lub inna osoba nadzorującą plac budowy)

6.4.3 Wyniki przeglądów dekadowych i doraźnych wykonawca rusztowania jest zobowiązany odnotować w *Dzienniku Budowy Rusztowań* lub *Protokole*.

6.4.4 Wszelkie usterki stwierdzone po przeglądzie należy zgłosić i usunąć niezwłocznie przed przystąpieniem do dalszego użytkowania rusztowania.

7. ZAPISY

7.1 *Protokół odbioru technicznego rusztowania* jest przechowywany przez **Wykonawcę** przez 3 miesiące od momentu demontażu rusztowania.

8. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW I FORMULARZY

Formularz nr 1 Tablica informacyjna